

מידעון להורים

בס"ד, תמוז תשפ"ד, פרשת חוקת
דברי פתיחה
הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

למלחמה ולמילואים יוצא לקרב ומחרף את נפשו בלחימה, כך כל אדם צריך לתרום למען עם ישראל בשעה קשה זו.

מה היה השבוע עם בני צו 8???
ביום רביעי השבוע יצאנו לאחר לימוד הבוקר לבריכת בארות יצחק והתלמידים נהנו מאוד גם מהבריכה וגם מארוחת צהריים מעולה וצופרים טובים. כששאלתי את הבנים האם להמשיך עוד שבוע, כולם ענו – **בוודאי**.

אשרינו שאלו בנינו!!!!
ביום ראשון הקרוב נערוך הגרלות משמעותיות למתמידים, הפרסים שווים ויקרים מאוד!!!!
שנזכה לראות במהרה בניצחון מלא ומוחלט של מדינת ישראל, בריאות שלמה לפצועים ושובם של כל החטופים.

לבנינו היקרים והוריהם, שלום רב.
מה קורה בישיבה שלנו???
אמנם יצאנו לחופש הגדול, אך בישיבה שלנו העסקים מתנהלים כרגיל.

התרגשות אדירה וגאווה בבנינו המתוקים - צו 8- לימוד תורה בחופשת הקיץ. אשרינו שב"ה אנחנו מסיימים כבר 3 שבועות של תפילת שחרית ולימוד תורה קבוע בישיבה עם 50-60 בנים מידי יום. אנו גאים בתלמידינו שמקפידים להגיע מידי יום ובר"מים שמתנדבים ללמד. כל בוקר נפתח בתפילת שחרית וארוחת בוקר. לאחר מכן מתקיימים שני שיעורים- הראשון בגמרא במסכת ברכות פרק שביעי והשני בנושא כללי- מוסר, אמונה, הלכה, תנ"ך וכו'. אנו רואים במעשה זה חשיבות עליונה. סמל ומופת לחינוך של הישיבה. ערך הנשיאה בנטל הוא ערך מרכזי שאנו מחנכים לאורו. **כשם שמי שנדרש/יכול לצאת**

**ביום ראשון הקרוב נתחיל רישום בכרטיסייה
חדשה, ומי שיגיע ללמוד**

2

**חמשה ימים ייכנס להגרלה נוספת שתתקיים
ביום חמישי הבא.**

בהזדמנות זו אני מבקש שוב ושוב - הקפידו על ניהול הזמן לפי תוכנית
שקבעתם לעצמכם בתחילת החופש. הקפידו על תפילות במניין ומסגרת
יומית.

להורים היקרים !!

אני מבקש לא לוותר לבנים על תפילות במניין ולימוד תורה מידי יום.
התורה והתפילה הן הכוח - הדלק שלנו בימי החופשה, כדי שנצליח
לשמור על המהות והזהות היהודית של בן תורה.

מתמידי צוע - נוסעים לבריכה

פרשת חוקת

אכתוב מספר משפטים לגבי חטאם של משה ואהרן במי מריבה.

חטאם של משה ואהרן במי מריבה סתום הוא בכתובים ומעסיק רבות את הפרשנים. על פניו, מהסיפור קשה להבין מדוע כה חמור חטא זה, עד כדי שנמנע בגללו משני המנהיגים הגדולים לממש את היעוד של יציאת מצרים-להיכנס לארץ ישראל.

הרמב"ן בפירושו (במדבר כ'-א'), מתפלמס על פירושיהם של רש"י והרמב"ם ומציע כנגדם פירוש אחר.

ואלו תמצית הדברים :

רש"י מפרש כי חטאו בכך שהכו את הסלע ולא דיברו אליו, ובכך לא קדשו את ה' כיאות. מאחר ואם היו מדברים, היה העם נושא קל וחומר: ומה הסלע שאינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרנסה מקיים דיבורו של מקום קל וחומר אנחנו.

על דבריו טוען **הרמב"ן** טענה הגיונית: **"ואין הנס גדול בדבור יותר מההכאה! ובסוף הטיעון כותב הרמב"ן: אבל אינו ראוי שיאמר בזה "לא האמנתם בי להקדישני" (פסוק י"ב), כי אין כאן חסרון אמונה כלל!"**

לפי הרמב"ן לא ייתכן שההכאה היא החטא, היות ואין שום הבדל מבחינת הנס בין דיבור או הכאה לסלע כדי שיוציא מים. ולכן הרמב"ן חולק על רש"י וטוען שאין כאן שום חסרון אמונה של משה.

פירוש אחר מציע **הרמב"ם**, מביאו הרמב"ן וזה לשונו: **"כי משה רבינו ע"ה חטאו הוא שנטה לצד הרגזנות באמרו שמעו נא המורים, דקדק עליו הש"י שיהיה אדם כמוהו כועס לפני עדת בני ישראל במקום שאין ראוי בו הכעס, וכל כיוצא בזה בדין האיש הוא חלול השם."**

לפי הרמב"ם החטא של משה – הוא הכעס, ואין ראוי לאדם כמו משה לכעוס.

על כך טוען הרמב"ן: **"הכתוב אמר "מריתם פי" שעברו על דברו, ואמר "לא האמנתם בי" שלא האמינו בו, אין העונש בעבור שכעס"**.

רואים שהרמב"ן חולק על הרמב"ם, שהרי לפי הרמב"ם הכעס הוא החטא, ולפי לשון התורה הבעייה היא שמשה ואהרן אמרו את פי ה' - "מריתם פי".

א"כ מהו החטא של משה ואהרן בפרשת חטא המריבה?

מציע הרמב"ן את פירושו: **"כי החטא הוא אמרם (פסוק י) המן הסלע הזה נוציא לכם מים, וראוי שיאמרו יוציא ה' לכם מים... וכן בכל הנסים יודיעום כי ה' יעשה עימם להפליא,**

4 ואולי חשבו העם כי משה ואהרן בחכמתם הוציאו להם מים מן הסלע הזה, וזה לא קידשתם אותי" (דברים לב נא).

א"כ יש 3 שיטות מרכזיות מהו החטא של משה ואהרן במי מריבה.

נראה כי שורש הוויכוח הוא בפרשנות המילים: "יען כי לא האמתם בי להקדישני". הרמב"ן מבאר שהכאת הסלע או כעסו של משה, אינם מבטאים חסרון אמונה או קידוש ה' ולפיכך באר הרמב"ן כי מדבריהם של משה ואהרן השתמע כביכול שאין הקב"ה מוציא את המים אלא הם ובכך נגרם מיעוט אמונה וקידוש שם שמים.

פרוש חדש לחטא מי מריבה :

נראה כי פרשנות אחרת של המילה אמונה, תוכל לגשר בין הפירושים השונים ולהצביע על שורשם המשותף.

אחד הפירושים למילה אמונה עולה מהפסוק במגילת אסתר "ויהי אומן את הדסה". משמעו שמרדכי היה מגדל ומחנך את אסתר. עיקרו של החינוך הוא האמון שנותן המחנך בתלמיד. באמון זה יש נתינת מקום משמעותי לתלמיד להוציא מן הכוח אל הפועל את יכולותיו. יש בו סבלנות והמתנה, אך, גם יש בו אימון ותרגול. עשייה אקטיבית של המחנך שאינו עושה במקומו של התלמיד, אלא מקנה לו כלים ומאפשר לו סביבה טבעית ובריאה ממנה יוכל התלמיד לצמוח.

התוצאה היא, אמון חוזר של התלמיד במחנך, אשר מכיר בנוכחותו ההכרחית של המחנך. אמון במובן של התחזקות בדבר (ראה רשב"ם שמות י"ז, י"ב).

מתוך כך, ניתן להבין את הסיטואציה שהובילה לחטא משה ואהרן.

רצונו של ה' יתב' שיהיה דיבור אל הסלע. מובנו שיהיה דיבור של תפילה, כפי שמבאר הנצי"ב, מתוך כך יבינו שהם יכולים להיות שותפים ע"י תפילה למהלכו של הנס,

ומתוך כך להתחזק באמונה בקב"ה. במקום תפילת העם הייתה הכאה שהיא ביטוי של רצון להתחיל ולגמור את התהליך ללא שותפותו של העם. עמדה זו נבעה מכעס ואכזבה של משה מהדור החדש שצמח במדבר, משה לא האמין בעם. המעמד לא היה מעמד של אמון והתוצאה הייתה כעס תסכול ואכזבה של שני הצדדים ומיעוט אמונה וכבוד שם שמים.

עד אותה שעה האמונה נבעה מגילוי של ה' יתב', בניסי מצרים, בקריעת ים סוף ובמעמד הר סיני. מכאן ואילך

מתחילה הנהגה אמונית חדשה, המתבססת על
אמון, על דיבור של תפילה ולימוד תורה.

5

עונשם של משה ואהרון היה שהם לא הבינו
שצריך הנהגה המבוססת על אמונה, מתוך הקשבה ומתוך
תהליך, כפי שבאה לידי ביטוי בהנהגתו של יהושע אשר יהיה סובל כל
אחד ואחד כפי דעתו (רש"י במדבר כז, טז). הגיעה שעת המעבר בין
הנהגת הנס להנהגת הדיבור התפילה.

וכך נאמר בילקוט שמעוני: **"ודברתם אל הסלע (במדבר כ"ח) שנה
אליו פרק אחד והוא מוציא מים מן הסלע."** והיינו, שאין הכוונה
לדבר אל הסלע שיוציא מים, אלא לומר דברי הלכה ותפילה, להורות
לישראל, שבא"י אין צורך בכוחו של משה ומטהו כדי להתפרנס, אלא בדרך טבעית
של תורה ותפילה. וע"כ נצטוו לקחת את המטה, לא להכות בו, אלא שבעודו בידו לדבר
ולהתפלל, כדי להבליט ששעתם של המטה והנס נסתיימו, ומעתה הנהגה היא טבעית.

זכרו בני יקרים:

רק מתוך תפילה ולימוד תורה אנו יכולים להיות שותפים, שייכים, לניסים ולהנהגת ה'
בעולם מידי יום ומידי שעה.

במיוחד בחודשים האחרונים ובתקופה מורכבת זו, אנו חייבים לעבור להנהגה שתהיה
מבוססת על תפילות ולימוד תורה,
ובזכות דברים אלו נראה ישועות
וניצחונות גדולים על אויבינו מדרום,
מצפון ומהשומרון.

שבת שלום ומבורך

בשורות טובות וישועות גדולות

אוהבכם ומוקירכם, ומתגעגע אליכם

שרגא פרוכטר - ראש הישיבה

